Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

►B

TARYBOS DIREKTYVA

1970 m. liepos 27 d.

dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių garsinio signalizavimo įtaisus, suderinimo

(70/388/EEB)

(OL L 176, 10.8.1970, p. 12)

iš dalies keičiama:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►M1	Tarybos direktyva 87/354/EEB, 1987 m. birželio 25 d.	L 192	43	11.7.1987
►M2	Tarybos Direktyva 2006/96/EB 2006 m. lapkričio 20 d.	L 363	81	20.12.2006

iš dalies keičiama:

►A1	Danijos, Airijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės stojimo aktas	L 73	14	27.3.1972
►A2	Graikijos stojimo aktas	L 291	17	19.11.1979
►A3	Ispanijos ir Portugalijos stojimo aktas	L 302	23	15.11.1985
►A4	Austrijos, Švedijos ir Suomijos stojimo aktas	C 241	21	29.8.1994
►A5	Aktas dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų	L 236	33	23.9.2003

▼B

TARYBOS DIREKTYVA

1970 m. liepos 27 d.

dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių garsinio signalizavimo įtaisus, suderinimo

(70/388/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 100 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę,

kadangi techniniai reikalavimai, kuriuos motorinės transporto priemonės turi atitikti pagal nacionalinius įstatymus, be kita ko, siejasi su tų transporto priemonių garsinio signalizavimo įtaisais;

kadangi šie reikalavimai pavienėse valstybėse narėse skiriasi; kadangi dėl to būtina, kad visos valstybės narės arba papildydamos, arba vietoje galiojančių jose nuostatų priimtų vienodus reikalavimus ypač norint suteikti galimybę, kad EEB tipo patvirtinimo tvarka, kuri buvo 1970 m. vasario 6 d. Tarybos direktyvos ([1]) dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių ir jų priekabų tipo patvirtinimą, suderinimo objektas, galėtų būti taikoma kiekvienam transporto priemonės tipui;

kadangi garsinio signalizavimo įtaisų taisyklėse turėtų būti nurodyti ne tik tokių įtaisų sumontavimo transporto priemonėse, bet taip pat ir tų įtaisų konstrukcijos reikalavimai;

kadangi suderinta garsinio signalizavimo įtaisų tipo patvirtinimo tvarka leidžia kiekvienai valstybei narei patikrinti, ar laikomasi bendrųjų gamybos ir patikros reikalavimų, bei apie padarytas išvadas pranešti kitoms valstybėms narėms, joms nusiunčiant kiekvieno tipo garsinio signalizavimo įtaisui užpildyto tipo patvirtinimo liudijimo kopiją; kadangi ant visų pagal patvirtinto tipo reikalavimus pagamintų įtaisų uždėjus EEB tipo patvirtinimo ženklą tų įtaisų techninio patikrinimo nereikia atlikti kitose valstybėse narėse,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

1. Kiekviena valstybė narė patvirtina bet kokį garsinio signalizavimo įtaiso tipą, kuris atitinka I priedo 1 antraštėje nustatytus gamybos ir patikros reikalavimus.

2. Tipo patvirtinimą suteikusi valstybė narė imasi būtinų priemonių patikrinti tiek, kiek tai yra būtina, ir, jeigu reikia, bendradarbiaudama su kompetentingomis kitų valstybių narių institucijomis, ar gamybiniai pavyzdžiai atitinka patvirtinto tipo reikalavimus. Toks patikrinimas atliekamas surengiant patikrinimus vietose.

([1]) OL L 42, 1970 2 23, p. 1.

▼B

2 straipsnis

Valstybės narės gamintojui arba įgaliotajam jo atstovui išduoda kiekvieno garsinio signalizavimo įtaiso tipo, kurį jos patvirtina pagal 1 straipsnį, EEB tipo patvirtinimo ženklą, atitinkantį I priedo 1.4 punkte pateiktą pavyzdį.

Valstybės narės imasi visų atitinkamų priemonių, kad būtų neleidžiama naudoti ženklų, galinčių sukelti garsinio signalizavimo įtaisų, kurių tipas buvo patvirtintas pagal 1 straipsnį, ir kitų įtaisų painiavą.

3 straipsnis

1. Jokia valstybė narė negali uždrausti pardavinėti garsinio signalizavimo įtaisų dėl priežasčių, susijusių su tų įtaisų gamyba arba jų veikimu, jeigu tie įtaisai turi EEB patvirtinimo ženklą.

2. Vis dėlto ši nuostata nedraudžia valstybei narei imtis tokių priemonių dėl tų EEB patvirtinimo ženklą turinčių garsinio signalizavimo įtaisų, kurie pagal savo konstrukciją neatitinka patvirtinto eksperimentinio pavyzdžio.

Ta valstybė apie priemones, kurių buvo imtasi, nedelsdama praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai bei konkrečiai nurodo tokio sprendimo priežastis. Taip pat yra taikomos 5 straipsnio nuostatos.

Tariama, kad nesilaikoma patvirtinto eksperimentinio pavyzdžio reikalavimų, kaip apibrėžta pirmoje pastraipoje, jeigu nesilaikoma I priedo 1.2.1.6 punkte apibrėžtų didžiausių ir mažiausių apribojimų.

4 straipsnis

Kompetentingos kiekvienos valstybės narės institucijos kompetentingoms kitų valstybių narių institucijoms per mėnesį nusiunčia kiekvieno garsinio signalizavimo įtaiso tipo, kurį jos patvirtino arba atsisakė patvirtinti, tipo patvirtinimo liudijimo kopiją.

5 straipsnis

1. Jeigu EEB patvirtinimą suteikusi valstybė narė nustato, kad garsinio signalizavimo įtaisų, turinčių tokį patį patvirtinimo ženklą, tam tikras skaičius neatitinka jos patvirtinto tipo reikalavimų, ta valstybė narė imasi būtinų priemonių, kad būtų užtikrinta, jog gamybiniai pavyzdžiai atitiktų patvirtinto tipo reikalavimus. Tos valstybės kompetentingos institucijos kitų valstybių narių kompetentingoms institucijoms teikia rekomendacijas dėl priemonių, kurių reikėtų imtis ir kurios, jeigu reikia, gali būti sugriežtinamos pripažįstant EEB tipo patvirtinimą netekusiu galios. Minėtos institucijos imasi tokių pačių priemonių, jeigu kitos valstybės narės kompetentingos institucijos praneša joms apie reikalavimų nesilaikymą.

2. Valstybių narių kompetentingos institucijos vienos kitoms per mėnesį praneša apie visus EEB tipo patvirtinimus, kurie yra pripažinti netekusiais galios, ir apie tokių priemonių priežastis.

3. Jeigu EEB tipo patvirtinimą suteikusi valstybė narė užginčija jai perduotą pranešimą apie tai, kad nesilaikoma nustatytų reikalavimų, atitinkamos valstybės narės stengiasi išspręsti ginčą. Pranešama Komisijai ir, jeigu reikia, ji surengia atitinkamą pasitarimą, kad būtų pasiektas susitarimas.

▼B

6 straipsnis

Pagal taisykles, priimtas šiai direktyvai įgyvendinti, priimtuose visuose sprendimuose, kuriais garsinio signalizavimo įtaisui atsisakoma suteikti patvirtinimą arba tas patvirtinimas pripažįstamas netekusiu galios ar kuriais uždraudžiama pardavinėti tokius įtaisus arba naudoti juos, išsamiai nurodomos priežastys, kuriomis yra pagrįsti tie sprendimai. Apie sprendimą pranešama atitinkamai šaliai, kuri kartu informuojama apie savo teisių gynimo priemones, kuriomis ta šalis gali pasinaudoti pagal valstybėje narėje galiojančius įstatymus, ir apie laikotarpį, per kurį galima pasinaudoti tomis teisių gynimo priemonėmis.

7 straipsnis

Jokia valstybė narė negali atsisakyti transporto priemonei suteikti EEB tipo patvirtinimą arba nacionalinį tipo patvirtinimą dėl priežasčių, susijusių su tos transporto priemonės garsinio signalizavimo įtaisu, jeigu tas įtaisas turi EEB patvirtinimo ženklą ir jeigu jis sumontuotas pagal I priedo 2 punkte nustatytus reikalavimus.

▼A1

7a straipsnis

Jokia valstybė narė negali atsisakyti vykdyti arba uždrausti transporto priemonės pardavimą, registraciją, eksploataciją arba naudojimą dėl priežasčių, susijusių su garso įspėjamuoju signalu, jei toks signalas pažymėtas EEB patvirtinimo ženklu ir yra įtaisytas laikantis I priedo 2 punkto reikalavimų.

▼B

8 straipsnis

Šioje direktyvoje „transporto priemonė“ – tai naudoti keliuose skirta kiekviena motorinė transporto priemonė, su kėbulu arba be jo, turinti bent keturis ratus, kurios didžiausias projektinis greitis viršija 25 km/h, išskyrus bėgiais važiuojančias transporto priemones, žemės ūkio traktorius ir mašinas bei viešosios paskirties transporto priemones.

9 straipsnis

Būtini pakeitimai, kad I ir II priedų reikalavimai būtų sutvarkyti taip, jog būtų atsižvelgta į technikos pažangą, priimami laikantis 1970 m. vasario 6 d. Tarybos direktyvos dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su motorinių transporto priemonių ir jų priekabų tipo patvirtinimu, suderinimo pagal 13 straipsnyje nustatytą tvarką.

10 straipsnis

1. Valstybės narės priima nuostatas, kuriomis nustato būtinus reikalavimus, kad šios direktyvos būtų laikomasi per 18 mėnesių nuo pranešimo apie šią direktyvą dienos, ir nedelsdamos apie tai praneša Komisijai.

2. Valstybės narės užtikrina, kad šios direktyvos taikymo srityje jų priimtų pagrindinių nacionalinių įstatymų nuostatų tekstai būtų perduoti Komisijai.

11 straipsnis

Ši direktyva yra skirta valstybėms narėms.

▼B

I PRIEDAS

1. GARSINIO SIGNALIZAVIMO ĮTAISO EEB TIPO PATVIRTINIMAS

1.1. Signalizavimo įtaisas skleidžia nenutrūkstamą signalą.

1.2. Signalizavimo įtaiso akustinės (garso dažnių spektras, garso slėgio lygis) ir mechaninės charakteristikos yra tokios, kad tas įtaisas galėtų atitikti toliau nurodytų patikrinimų, atliekamų tokia tvarka, kokia jie yra išvardyti, reikalavimus.

1.2.1. *Garso lygio matavimas*

1.2.1.1. Signalizavimo įtaisas išbandomas pakankamai tylioje ir atviroje vietoje ([1]) (aplinkos ir vėjo triukšmas yra bent 10 dB (A) mažesnis už matuojamą triukšmą) arba garsą sugeriančiojoje kameroje; matuoklio mikrofonas pastatomas toje pusėje, kurioje garso lygis tariamai esąs didžiausias, ir per 2 m nuo įtaiso priekinio paviršiaus, mikrofonas ir įtaisas pastatomi 1,20 m aukštyje virš žemės.

1.2.1.2. Matavimai atliekami pagal Tarptautinės elektrotechnikos komisijos (IEC) „A“ svertinę skalę tos komisijos 179 leidinyje (pirmas leidimas, 1965 m.) aprašyto tipo triukšmamačiais.

1.2.1.3. Įtaisui tiekiama ties elektros energijos šaltinio gnybtais išmatuota 6, 5, 13 arba 26 voltų maitinimo įtampa, atitinkanti vardinę 6, 12 arba 24 voltų įtampą.

1.2.1.4. Sujungiamųjų laidų, įskaitant gnybtų ir kontaktų varžą, varža turi būti:

0,05 omo, jeigu tai 6 voltų grandinė,

0,10 omo, jeigu tai 12 voltų grandinė,

0,20 omo, jeigu tai 24 voltų grandinė.

1.2.1.5. Įtaisas gamintojo pateikta sudedamąja dalimi ar sudedamosiomis dalimis nejudamai pritvirtinamas prie atramos, kurios masė yra bent 10 kartų didesnė už garsinio signalizavimo įtaiso masę ir ne mažesnė nei 15 kg.

1.2.1.6. Pagal pirmiau minėtas sąlygas turi būti negalima nustatyti didesnio kaip 118 dB (A) ir ne mažesnio kaip 105 dB (A) garso slėgio.

1.2.1.7. Laiko tarpas, išmatuotas (matuojama aplinkos temperatūrai esant 20 ± 5 °C) nuo garsinio signalizavimo įtaiso įjungimo iki to momento, kai garsas pasiekia 1.2.1.6 punkte nustatytą lygį, negali būti ilgesnis kaip 0,2 sekundės.

Ši nuostata ypač taikoma pneumatine arba elektrine-pneumatine pavara valdomiems įtaisams.

1.2.1.8. Pneumatine arba elektrine-pneumatine pavara valdomų įtaisų, kurių pneumatinė pavara įrengta pagal gamintojo specifikaciją, akustinės eksploatavimo charakteristikos turi atitikti nustatytas charakteristikas elektrine pavara valdomiems garsinio signalizavimo įtaisams.

1.2.2. *Nuovargio bandymas*

1.2.2.1. Prijungiamaisiais laidais, kurių varža atitinka vieną iš nurodytųjų 1.2.1.4 punkte, signalizavimo įtaisui turi būti tiekiama viena iš 1.2.1.3 punkte nurodytų vardinių maitinimo įtampų ir tas įtaisas sekundei, po kurios padaroma 4 sekundžių pertrauka, įjungiamas 50 000 kartų. Bandymo metu įtaisas turi būti ventiliuojamas maždaug 10 m/s greičiu srūvančia oro srove.

1.2.2.2. Jeigu bandymas atliekamas garsą sugeriančioje kameroje, pastaroji turi būti pakankamai didelė, kad joje galėtų normaliai išsisklaidyti šilumą, kurią įtaisas išskiria nuovargio bandymo metu.

([1]) Pirmiau minėta vieta gali būti, pavyzdžiui, 50 metrų spindulio atvira erdvė, kurios vidurinė dalis yra bent 20 metrų spindulio beveik visiškai lygus užlietas betonu, užklotas asfaltu arba panašia medžiaga plotas, kuris negali būti užpustytas puraus sniego, užaugęs aukšta žole, nubertus biria žemia arba pelenais. Matavimai atliekami esant gražiam orui. Prie garsinio signalizavimo įtaiso arba mikrofono negali pasilikti joks kitas asmuo, išskyrus stebėtoją, fiksuojantį aparatūros rodmenis, nes netoli garsinio signalizavimo įtaiso arba mikrofono esantys stebėtojai aparatūros rodmenims gali padaryti labai didelę įtaką. Fiksuojant aparatūros rodmenis nepaisoma didelių rodyklės svyravimų, kurie atrodo nesusiję su bendro garso lygio charakteristikomis.

▼B

1.2.2.3. Aplinkos temperatūra bandymo kambaryje yra + 15–30 °C.

1.2.2.4. Jeigu įtaisą įjungus 25 000 kartų, palyginti su buvusiuoju iki bandymo, pasikeičia įtaiso garso lygis, įtaisą galima reguliuoti. Įtaisą įjungus 50 000 kartų ir, jeigu reikia, dar kartą sureguliavus įtaisas turi atitikti 1.2.1 punkte aprašyto bandymo reikalavimus.

1.2.3. *Akustiniai bandymai*

1.2.3.1. Įtaiso skleidžiamo garso spektro, išmatuoto 2 m atstumu, garso slėgis turi būti didesnis už bet kokią didesnę kaip 3 550 Hz dažnio dedamąją iš 1 800–3 550 Hz dažnio juostos ir jokiu būdu ne mažesnis kaip 105 dB (A).

1.2.3.2. Pirmiau minėtame punkte 1.2.3.1 nurodytus reikalavimus turi atitikti 1.2.2 punkte aprašytam bandymui atlikti pateiktas signalizavimo įtaisas, kuriam tiekiama maitinimo įtampa yra lygi 115–95 % to įtaiso vardinės įtampos.

1.2.3.3. Efektinė įtampa atitinka nustatytąją 1.2.1 punkte.

1.2.3.4. Sujungiamųjų laidų, įskaitant akumuliatorių baterijos varžą, ir kontaktų varža atitinka pirmiau nustatytąją 1.2.1 punkte.

1.2.3.5. Bandomasis įtaisas ir mikrofonas pastatomi vienodame aukštyje; mikrofonas turi būti pastatytas taip, kad jis būtų atsuktas į signalizavimo įtaiso priekį ta kryptimi, kuria yra didžiausias nustatomasis garso lygis.

1.2.3.6. Įtaisas gamintojo pateikta sudedamąja dalimi ar sudedamosiomis dalimis nejudamai pritvirtinamas prie atramos, kurios masė yra bent 10 kartų didesnė už garsinio signalizavimo įtaiso masę ir ne mažesnė nei 30 kg.

1.2.3.7. Pirmiau aprašytas bandymas atliekamas garsą sugeriančioje kameroje.

1.3. **Tipo patvirtinimo bandymai**

1.3.1. Tipo patvirtinimo bandymai atliekami su dviem kiekvieno tipo, kuriuos patvirtinti pateikia gamintojas, įtaisais; su abiem įtaisais atliekami visi bandymai ir tie įtaisai turi atitikti šiame priede nustatytų techninių specifikacijų reikalavimus.

1.4. **Tipo patvirtinimo ženklas**

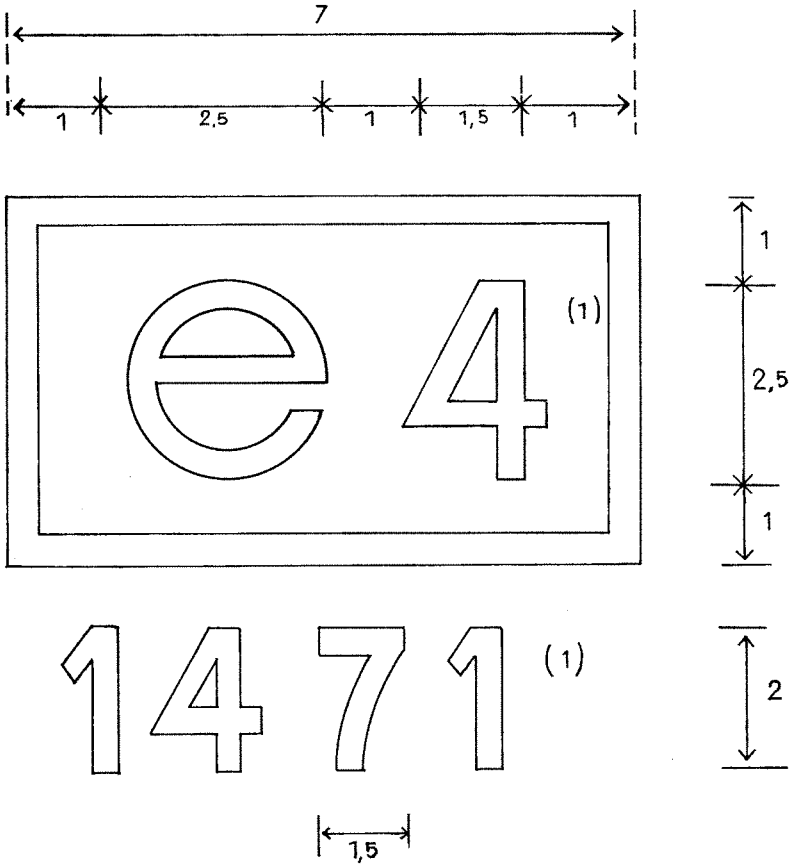
1.4.1. Tipo patvirtinimo ženklas – tai stačiakampyje esanti „e“ raidė, po kurios eina skiriamasis patvirtinimą suteikusios šalies numeris ►**A3** (1 — Vokietija, 2 — Prancūzija, 3 — Italija, 4 — Nyderlandai, 6 — Belgija, 9 — Ispanija, 11 — Jungtinė Karalystė, 13 — Liuksemburgas, raidės DK — Danija, ►**M1** EL — Graikija ◄, IRL — Airija, P– Portugalija ►**A4** ,12 — Austrijai, 17 — Suomijai, 5 — Švedijai ◄ ►**A5** ,8 — Čekija, 29 — Estija, CY — Kipras, 32 — Latvija, 36 — Lietuva, 7 — Vengrija, MT — Malta, 20 — Lenkija, 26 — Slovėnija, 27 — Slovakija ◄, ►**M2** 34 — Bulgarija, 19 — Rumunija ◄) ◄. Bet kurioje vietoje greta stačiakampio dedamas tipo patvirtinimo numeris, atitinkantis eksperimentiniam pavyzdžiui užpildyto patvirtinimo liudijimo numerį.

1.4.2. Pirmiau minėtas patvirtinimo ženklas (simbolis ir numeris) pagrindiniame garsinio signalizavimo įtaiso korpuse dedamas taip, kad tą įtaisą sumontavus transporto priemonėje, patvirtinimo ženklą būtų galima aiškiai matyti iš išorės.

1.4.3. Įvairūs ženklai turi būti aiškiai įskaitomi ir nenutrinami.

1.4.4. Toliau pateikto patvirtinimo ženklo matmenys yra nurodyti milimetrais; tie matmenys – tai mažiausi matmenys. Matmenų tarpusavio santykį privalu išlaikyti.

▼B

(1) Piešinyje pateikti duomenys tėra orientaciniai.

2. TRANSPORTO PRIEMONĖJE SUMONTUOTO GARSINIO SIGNALIZAVIMO ĮTAISO TECHNINĖS CHARAKTERISTIKOS

2.1. **Akustiniai bandymai**

Kai su transporto priemone atliekami bandymai, kad būtų nustatyta, ar jai galima suteikti tipo patvirtinimą, to tipo transporto priemonėje sumontuoto signalizavimo įtaiso techninės charakteristikos patikrinamos taip:

2.1.1. Transporto priemonėje sumontuoto įtaiso garso slėgis matuojamas 7 m atstumu nuo transporto priekio esančioje atviroje ir pagal galimybes kuo lygesnėje vietoje. Transporto priemonės variklis yra išjungiamas. Efektyvioji įtampa atitinka nustatytąją pirmiau minėtame 1.2.1 punkte.

2.1.2. Matavimai atliekami pagal Tarptautinės elektrotechnikos komisijos (IEC) „A“ svertinę skalę, pateiktą tos komisijos standarte.

2.1.3. Didžiausias garso slėgio lygis nustatomas 0,5–1,5 aukštyje virš žemės.

2.1.4. Minėtas didžiausias garso slėgis turi būti ne mažesnis kaip 93 dB (A).

▼B

II PRIEDAS

TIPO PATVIRTINIMO LIUDIJIMAS

Atitinkamos administracijos pavadinimas

Pranešimas dėl garsinio signalizavimo įtaiso tipo patvirtinimo, atsisakymo patvirtinti tipą arba tipo patvirtinimo pripažinimo netekusiu galios

.....

.....

Tipo patvirtinimo Nr.: .....

1. Firmos pavadinimas arba ženklas .....
2. Tipas (elektrinis-pneumatinis signalizavimo įtaisas, elektrinis-magnetinis įtaisas su rezonatoriaus plokštele, elektrinis-magnetinis garso signalas ir t. t.) .....
3. Gamintojo pavadinimas ir adresas .....
4. Jeigu reikia, gamintojo įgaliotojo atstovo pavadinimas ir adresas .....
5. Maitinimo įtampa ..... voltų
6. Vardinis (-iai) dažnis (-iai)/vardinis darbinis slėgis [1].....
   ..... Hz/kg/cm^2 [1]
7. Pateiktas patvirtinti (data) .....
8. Bandymo laboratorija .....
9. Laboratorijos ataskaitos pateikimo data ir tos ataskaitos numeris .....
10. Patvirtinimo suteikimo/atsisakymo suteikti patvirtinimą/patvirtinimo pripažinimo netekusiu galios [1]data .....
11. Vieta .....
12. Data .....
13. Prie šio patvirtinimo liudijimo yra pridėti tokie dokumentai su pirmiau pateiktu patvirtinimo numeriu: .....
    ..... signalizavimo įtaiso brėžiniai, schemos ir planai.
14. Pastabos .....

.....

(parašas)

[1] Nereikalingą įrašą išbraukti.